

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-és szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pietz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolós szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24 hsz.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hóra ———— 2 .
— Egyes szám ára 3 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindentegnap délután 5 órákor.

Nagybecskerek, 1904.

XXXIII. évfolyam. 298. szám.

Péntek, december 30.

67-48.

Nagybecskerek, december 30.

Ez a két szám körülbelül a magyar politika. A 19 ik század elejétől kezdve legalább ez a két szám képviseli a magyar politikát s ezek körül forognak a politikai események.

Azonban sobasem volt annyira föl- szinen ez a két szám, mint mostanában és valljuk meg, hogy sohasem éltek vissza ugy a 48-as eszmék tisztaságával, mint ma.

Ime például micsoda csodálatos fordulatot jelentenek az ellenzék szócsövei.

Nem kevesebbről beszélnek, mint, hogy Apponyi és Károlyiak függetlenségek lesznek s maga Andrassy Gyula is a 67-es alap tarthatatlanságára céloz.

Ha meggyőződésből történne ez a csodálatos fordulat, nem lehetne szavunk hozzá, de ezek az urak takikázásra használják föl a 48 at s a személyes elkeseredés és gyűlölség fordítja meg bennük egy hosszú politikai élet meggyőződését.

A 67-ről csak azért helyezkednek most egyszerre a 48-as alapra, mert Tisza István gróf, aki a korona és a többség bizalmát bírja, nem áll fölé s át nem adja a kormányelnöki széket Andrassy Gyula grófnak. Mert egyéb látható oka ennek a szélsőséges hangulatnak fel nem fedezhető. A november 18-iki eseményt bárhogy magyarazza is valaki, azt nem magyarázhatja ki belőle, hogy a ki eddig a közös vámterületet s a hadsereg közösségét az ország érdekében valónak hitte és hirdette, most egyszerűben az önálló vámterületnek s a hadsereg kelté választásának legyen hive és apostola. It vagy nincsen okozati összefüggés, vagy ha van,

eltitkolják a valódi okokat és nem mondják meg őszintén, mit és mire gondolnak.

Értelmes elvi magyarázatot adni a hirtelen fordulatnak nem lehet. Mert mi értelmé van ezeknél az eddig gyökerükig 67-es uraknál a 48-askodásnak? Eltérés van talán Tisza és Andrassy 67-essége közt? És miben? A katonai kérdésekben, a vámterület kérdésében nem hajszálíg azonos politika hívének vallotta és tüntette fel magát mind a kettő? S azért, mert Tisza István gróf a többségi elvnek érvényt akar végre szerezni, Andrassy Gyula gróf pedig hajlandó a többségi elvet a pillanatnyi békének feláldozni, csak nem jutott a két politikusknak felfogása a kiegyezésről merev ellentétbe? S micsoda politika az Apponyié, mely személy szerint válogatja a maga álláspontját: 67-es ezzel és 48-as azzal szemben? Holott a két személy közt sem a 67, sem a 48 kérdésében eltérés nincs, csak egyedül abban, hogy a parlamentáris kormány a kisebbséggel vagy a többséggel kormányozzon-e?

Vannak az ég és föld között megoldhatatlan relytélyek, a melyeken szemünk át nem hatolhat. Ugy látszik, a politikában is vannak ily rejtélyek. Transzcendentális hangulatok, a melyek semmi összefüggésben sincsenek a gyakorlati politikával. Valóságos spirítiszta játékok üznek. Bizonyos azonban, hogy ezt a fordulatot sem tulságos komolynak nem látjuk, sem nagyon veszedelmesnek nem tartjuk Félhomály és hívő lelkek: csoda-e, hogy szélsőséges hangulatok keletkeztek? Jön azonban a nemzet ítéletének verőfényes napja s jönnek a választók éppen nem transzcendentális szavazólapjaikkal s akkor majd tisztán fogjuk látni, hol van a valóság és az igazság

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken a déltől 6 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2-től 1/2-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déliben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— Az ó- és ujévi istentiszteletek sorrendje.

A nagykecskerei róm. kath. plébánia-templomban, mint minden esztendőben, ugy az idéa is a szokott pompával ünneplik meg ujév napját. Az ujévi istentiszteletek sorrendje itt a következő lesz: Holnap szombaton délután 3 órákor litániát tartanak, amely után Engel Ferenc segédlelkész magyar nyelven mond prédikációt. Ugyancsak holnap este 6 órákor hálaadó Istentiszteletet tartanak, a melyet megelőzőleg Brunner Jakob hitoktató mond német szent beszédet, utána hálaadás lesz, a melyet Szabó Ferenc apátplébános mond. — Vasárnap, ujév napján reggel fél 8 órákor esendes mise lesz, utána Engel Ferenc mond prédikációt, fél 9 órákor esendes mise lesz prédikáció nélkül, míg délelőtt 10 órákor zenés. misét tartanak, amelyet megelőzőleg Brunner Jakob mond magyar prédikációt. Délután 3 órákor ünnepélyes vacsernye lesz.

A nagybecskerei ev. ref. templomban az óévi hálaadó istentisztelet december 31-ikén d. u. 3 órákor lesz, az ujévi istentisztelet pedig ujév napján d. e. 10 órákor.

A helybeli ág. h. ev. templomban az óévi esti istentisztelet szombaton d. u. fél 5-kor lesz.

— Tanácsülés. Nagybecskerek város tanácsa ma délelőtt 11 órákor dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével ülést tartott. A tanácsülésen a többek között tárgyalták a vármegye alispánjának, az alsófoku iparos és kereskedelmi tanonciskolának alkalmazott tanitók és iskola-

A „TORONTÁL” tárcája.

Ejféli után.*

Már elmúlt éjféli, . . . s én gonosz pogány,
Még járok a kihalt utcák során.

Eső szakad, sivit a durva szél, —
Remegek én is, mint a falevél.

Fejemben még a mámor felkacag, —
Hiába! az a mámoré marad!

Ha már a szívem nem kell senkinek,
A becsületet fejem menti meg.

A fejem csapzik. Sok vig gondolat,
Sok hangos éjen át ott elmulat.

Az akaratom korcsmáros leszen,
Jó kedvet ad, — maga is részegen.

De szívem bus — s a hogy ezt érzem én:
Valami nótát hoz a szél felém.

Egy kávéházban két cigánygyerek
Nagybusan huz egy elnyűt éneket.

. . . Én tovább megyek . . . késő éjre jár . . .
S ugy fáj a szívem, Istenem be fáj!

Fejem lehajtom, szemem könnyben ég,
. . . A léptem koppan, . . . az utca sötét . . .

S én vig pogány, az utcaszögleten
Egy imát sugok, érted, édesem!

*) A szerzőnek most megjelent „Mesék — merengések” című költeménykötetéből.

Vágyódás.

Szeretnék elmenni messze, messze tájra,
Rózsáknak földjére, kikelet homába,
Más csillagot nézni balzsamos éjszakán,
Hallgatni, mint dalol sirva a csalogány,
Balzsamos éjszakán.

Mosolygó multamból nem maradna semmi,
Csak életem buját nem tudnám feledni.
Ha fájó panaszom föl-sírnám az égre,
Könyharmat hullana a rózsalevéltre,
A rózsalevéltre.

Szeretnék elmenni messze napkeletre,
Siratlanul sirni, élni elfeledve,
Órök napsugárban élni a halálnak,
Halálra csökolni minden rózsaszálat,
Piros rózsaszálat.

Borsodi Lajos.

A rózsanyaraló.

(Franciából.)

Sorie ur es felesége egész véletlenül kerültek Vernis sur Pailba — a charmeusi erdő határába. A Pail gyik színü vize ragyogott a verőfény alatt s furdette a zöld rétet és topolya fák gyökereit, elragadva a házaspárt. A parton állt egy kicsi, nevetségesen kedves kis falu: Poche.

Csak egypár festő ismerte e kis zugot — amin (bár párishoz közel) nem karikázott keresztül a kerékpározó, nem árasztotta el az automobil-petroleum illata, s nem zavarta fel a falkavadászok kürtje bugása. Csendes, mélabus, bájos volt az egész környék.

De micsoda állapotban érkezett meg az ifju házaspár a parányi édenbe! A gömbölyű,

örökké mosolygó madamenak röpke fűrtjei rettenetesen fel voltak borzolva, a monsieur kezéről lement a bőr, mikor biciklijét nem tudva feltartani egy galyba kapaszkodott, ami azonban nem mentette meg, hogy Pailban egy kis lábvizet ne vegyen a nyakáig.

Ez a kis incidens egy kis összeütközésbe hozta a házastársakat, Mr. Soire rettenetesen morgott, a miért a felesége szeszélve miatt le-térték a rendes, a „Kerékpárosok Utimatója” által előírt utról s e csaknem vad tájakra kerültek.

A lamentációt a madame elragadtatott, csodálkozó felkiáltása szakasztotta meg:

— Oh!

Licqumsövény zárta el az utjukat — s a sövényen tul kuszó, függő, a légben uszó, égből hulló rózsasző, vadon tenyésző fák között, buza-virág, pipacs és mákvirágtól tarka, óriási fűtől környezve egy pici nyári lak állt, csinos, oly kedves, mint egy japán virágh jó, de ami már messziről küldi a norvég fenyők illatát, — egy szerelmes madár-pár fészke, nagyon kacér, nagyon friss, nagyon tiszta: angol butorok, liberty pongyolák, parfümös teák . . .

A ház ajtaján egy esőmosta, kopott, alig olvasható cédula lógott: Kiadó!

A poetikus lelkületű madame Soire lábba jött. It fogják szabadságidejüket tölteni. Beszélhetett az ura akármint a közlekedés, az élelmezés, a postaforgalom nehézségéről — ő akarta s ha a férje megtagadja kívánságát, belebetegszik és talán meg is hal.

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

Sirolin

tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajainál, ugymint idült bronchitis, számarhurut

és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik. — Emeli az étvágyat és a képetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban

úvegenként 4.— koronáért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alatt ószeggel legyen ellátva: F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc).

(508-50.57)

szolgák drágasági pótlékára vonatkozó átiratát is. Az alispán arra hívta fel a város tanácsát, hogy a megszavazott drágasági pótlék összegét, időtartamát és az alapot, amelyből a drágasági pótlékot kiutalványozzák, pótlólag jelölje meg a város. A városi tanács a mai ülésen, tekintettel arra, hogy a közgyűlés sem az összeget, sem az alapot, sem a drágasági pótlék időtartamát nem határozta meg s így a határozat kiegészítésre szorul, azt javasolja a közgyűlésnek, hogy a tanácsnak és szolgák drágasági pótléka folyó év január 1-től számítólóg az év végéig szóló időtartamra szavazzassék meg, még pedig a közjövendelmi pénztár 1904. évi megtakarításának terhére. A drágasági pótléknál alapul a 6520 koronányi összeg szolgák, melynek 15%-a, vagyis 978 korona a tanács és szolgák között fizetendő arányában volna felosztandó. A tanács ezenkívül még több kisebb jelentőségű folyó ügyet intézett el.

— **Lukács pénzügyminiszter házassága.** Lukács László pénzügyminiszter legközelebb oltárhoz vezeti Királdi Herce Zsigmondnak, a Magyar Általános Köszönbánya Részvénytársaság volt vezérigazgatójának és a tatai európai hírű köszönbányászati megalapítójának kőztiszteletet élvező özvegyét.

— **Elhunyt esperes-plebános.** A csanádi egyházmegyének ismét gyászra van. Delin Ferenc öbessenyői esperes-plebános 63 éves korában, negyven évi aldozarság után, elhunyt. A boldogult plebános mint segédlelkész működött Kisteleken, Öbessenyőn, Krassován és Német-Szent Péteren; plebános volt Rafáikon, Krassován és négy év óta Öbessenyőn, ahol kőztiszteletnek örvendett. Temetése tegnap ment végbe nagy részvét mellett.

— **Szilveszter-estély.** A nagybecskereki munkásképző és társas-egylet Szilveszter-estélye igen sikerültnek ígérkezik a „Pest-szálloda“ ujonnan berendezett földszinti termeiben. A műsor a legvalószínűbb pontokból áll, melyből megemlítjük a következőket: magyar népdalok, éneki Machalek Erzsébet, hegedű-szólo, zongorakísérettel, előadja Mehl György, továbbá magyar és német kórének, közreműködnek Brunet Géza, Pretz Béla, Nelovánkovits Ferenc; lesz azután Barnum-cirkusz és egyéb bohóság. A zeneszámokat és énekeket Jelinek Vendel-szláv, a szerb egyházi daladka karnagya kíséri. Beleépő-díj: személyjegy 1 korona, családjegyet (3 személy) 2 korona 40 fillér.

— **A hazai ipar támogatása.** A belügyminiszteriumból már a korábbi időkben kerültek ki szigorú rendeletek, melyekben a hatóságoknak

erélyesen meg volt hagyva, hogy szükségleteik beszerzésénél kiváló tekintettel legyenek a hazai iparra s külföldi készítményeket csak az esetben vegyenek igénybe, ha ezeknek előállítására a magyar ipar egyáltalán képtelen. Most a belügyminiszter újabb rendeletet bocsátott ki, melyben különösképen azt hangoztatja, hogy építéseknel ne mellőzzék a hazai ipar termékeit, melyek a külföld hasonló termékeivel minden tekintetben kiállják a versenyt.

— **Jégvirágok.** Ezek már az igszi telenek a hirnökei. A kemény, fagyos tél, amikor az ablakablakokon hatalmas jégvirágok jelennek meg s az arcunkat csipi, marja a hideg szél, december végének szomorú hirnöke. Ehhez a téli hangulathoz már hozzáillenek a fehér, szűzi hólepel, elborítaná a kopár földet s enyhítené a tél unalmas, sivár hangulatát. Ma még csak különös alakú, csipkés jégvirágok pompáznak az ablakon, de ki tudja, lehet, hogy nem sokára megjelenik a fehér lepel is s ávezi birodalmát a tél apó.

— **Egy főnyeremény története.** Mint Temesvárról írják, Michelsz József temesvári-józsefvárosi fűszeres ösmert bécsi főnyeremény ügyével immár foglalkozik a büntetőbíróóság. A temesvári kir. törvényszék vizsgálóbírája tegnapielőtt kihallgatta dr. Lang Béla temesvári ügyvédet és a megkérőült Michelsz József fűszerest. A vértárgyalás Bécsben január 7-én lesz. Mint hírlak, Michelsz Józsefnek immár kiáltak 60.000 koronát, ha a további eljárást beszünteti.

Irodalom és művészet.

* **Mesék — merengések.** Ezen a címen adta ki Borsodi Lajos költeményeit. A fiatal nagybecskereki poéta könyvét jóleső érzéssel lapozzuk át, mert tiszta, őszinte érzéseket találunk benne mindvégig Kerüli a fiatal poétáknál annyira divatos mesterkelt világfajdalmat s ami dalaiból kihangzik, az a való érzéseknek gazdag színes skálája. Lágy trubadur-dalok zengenek felénk csengő rimekkel szép formában. Igazi fiatal lélek üde poézise ez, azé a fiatal léleké, a mely még csak sejtelméket lehet tele. A kötet nagy része szerelmi dal, vallomás és hódolat az ideálnak. Poézise út szárnyal legszebben, míg hosszabb verseiben kissé homályos és zavaros lesz. Ez azonban csak a fiatal lélek, a fejlődő talantum forrongása, amelyen keresztül-meg minden poétalélek, így Borsodi poézise is, amelytől a legszebbet remélhetjük. A kötetből kivettünk két szép verset s mai tárcánkban közöljük. Borsodi könyve Singer és Wolfner bizományában jelent meg s ára két korona.

— Ujra tapétázatom — most már harmadszor és lehetőleg a divatszertű sötét falszőnyeggel.

A férj és feleség összenéztek. Chapot ur folytatta:

— Nem csodálkoznak a villa olesó ára felett?

Madame Soire nagyon csodálkozott, pedig az ura igen biztatta a könyökével, hogy ne csodálkozzék.

— Hát azon se csodálkoznak, mennyire el van hanyagolva a villa környéke.

— De igen, — szólt a házaspár — de ez mind oly gyönyörű!

— És nem kérdik, hogy ez olesóságnak, ez elhagyatottságnak nincs-e valami rejtélye?

— Teremtő Isten, csak nem járnak kísértetek a házban? — szólt ijedve a szép asszony.

— Ah, ennél is rosszabb! — felelt a festő rejtélyes, sötét mosolylyal.

— Talán egy rémes bűn?

— Igen, madame, egy szép asszonyt gyilkoltak meg, épp az ön háta mögött...

(Madame Soire ijedten ugrott félre.)

— A gyilkos küzdött a szép asszonnyal, aki dühösen védhette magát, mert hajfürtei odatapadtak a gyilkos keze nyomán a falhoz...

— Borzasztó!

— A gyermeket megfojtotta — a szolgát a vízbe ölte — folytatta Chapot.

— És a férj? — kérdezte rémült szemekkel Soire ur.

— Kalapácsal ütötték agyon e fa mellett. A gyilkost sohasem találták meg. Most már tudják, miért? Én ekkor Egyiptomban voltam. De ha akarják, írják alá a szerződést.

Madame Soire holhalványan nézett kedves férjére s aztán ugy susogta:

— Majd meggondoljuk a dolgot és ha megengedi, majd visszajövünk.

És büszkén eltávozva nem láthatták a Chapot ur gunyos nevetését, aki örült, hogy a villa ismét az ő tulajdona maradt ingyen.

* **Művásárlás.** Dr. Nónay Pál központi járóorvos megvette Németh Lajos festőművésznek „Esthangulat tehénokkal“ című képét.

* **Tudatvalók a képviselőválasztásokra.** A választási törvény ismeretése a kuriai bíraskodásból vett magyarázatokkal. Ily címen valóban hézagpótló s a választások közeledtével a legnagyobb mértékben aktuális könyv jelent meg Sáfár László tollából a Pallas kiadásában. Az új választási törvény a megámadott képviselőválasztások felett való bíraskodást tudatvalóval a m. kir. Kuriára bízta s ezzel legfőbb bíróságunk lett illetékes magyarázója a választások tisztaságát és szabadságát biztosítani akoró új törvénynek. A képviselőválasztások közeledésével így szolgálatot tesz a Pallas, amikor oly művet ad ki, amely nemcsak a választások által közvetlenül érdekelteket: a jelölteket, pártvezéreket, választási elnököket, hatósági közveket, hanem egyáltalában az egész közönséget is népszerű formában tájékoztatja arról, hogy miképp magyarázza a Kuria a választási törvényt. A mű tartalmából kiemeljük a következő fejezeteket: 1. Ki szavazhat? 2. Ki választható? 3. Ki nem lehet képviselő? (a) Egyáltalában, b) Bizonyos időkig, c) Bizonyos körletben) 4. Tájékoztató s névjegyzék megámadásáról és leárolásáról. 5. A jelölt korteskedése. 6. A tisztviselő korteskedése. 7. A korteskedés a szószékről. 8. Az izgatás. 9. A vesztegélés. (Ádományok közcélokra) 10. Az etetés-ítatás. (Mit ért a Kuria szükséges ellátás alatt? A szokásos vendéglátás határai. A szivaroszigatás.) 11. A zászlók és jelvények. (A zászlóartók.) A fuvardíjak. (A kocsisok. Mennyi a fuvardíj az egyes kerületekben?) 12. A zenészek. 13. A jelölés. 14. A bizalmi férfiak jogai és köteleességei. 15. A szavazás. 16. A Kuria a választási elnöki visszavételéről. 17. A zárás. 18. A választás megámadása. 19. A Kuria bíraskodása. 20. A képviselőház bíraskodása. Nélkülözhetetlen kézikönyv lesz ez a jelöltek, a pártvezérnek, a kortesnek, a bizalmi férfiak, a községi jegyzőnek s általában mindenkinek, aki a képviselőválasztásba befoly. A vastag, 8 ívből álló füzet ára füve 2 korona, köve 2 korona 50 fillér és megáradelhető a Pallas könyvkiadóhivatalában (Budapest, V. Honvéd-utca 10), de minden könyvkereskedésben is.

TÁVIRATOK.

Az országgyűlés feloszlata.

A feloszlata.

Budapest, december 30. (A „Torontál“ eredeti táv.) Tisza István gróf miniszterelnök a tegnapi napot Bécsben töltötte. A magyar kormányelnök délelőtt közel egy órányi magánkiballgatáson volt a királynál, a kinek megtette jelentését a legutóbbi napok politikai eseményeiről. Tisza István gróf tegnapi audienciáján véglegesen megállapította az országgyűlés feloszlataának időpontját. A király az országgyűlést január hó 4-ikén fogja feloszlatai és Tisza István gróf ezt a képviselőházzal a január 3-ikán tartandó ülésben fogja hivatalosan is közölni.

A képviselőháznak ilyképpen több érdemleges ülése nem lesz már. Január hó 3-ikán a Ház ugyan még egyszer, utoljára összeül, de csak azért, hogy Tisza István gróf miniszterelnöktől hivatalosan értesüljön az időpontról, a melyben a király az országgyűlést a feloszlataó trónbeszéd meghallgatása céljából fogadni óhajja.

A szabadelvűpárt manifesztuma.

Budapest, december 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Egy nappal a képviselőház feloszlataa előtt, január hó 3-ikán este a szabadelvűpárt megtartja utolsó értekezletét. Ebben az értekezletben elő fog terjesztetni a szabadelvűpártnak választóközönségéhez intézendő kiáltvány, melyet a párt kiküldött 15-ös bizottsága tegnap esti ülésében végleges szövegében megállapított. Közvetlen az országgyűlés feloszlataa után, tehát január hó 4-ikén ezt a kiáltványt publikálni fogják és sok százezer példányban terjesztik, hogy a többség választóközönsége elé tisztán odaállítassék a nagy pernek tárgya, melyben a nemzet végső fórum gyanánt itelni hivatva lesz.

A választások.

Budapest, december 30. (A „Torontál“ ered. táv.) A nemzet most már kikerül-

Nagy keresés után leltek a sövény között egy gyalogutat, amin levezethették biciklijüket a kis falu egyetlen vendéglőjébe s mikor tejjel, kétszersülttel és csereznyével restaurálta magát Soire ur és felesége, egy öreg ember vezetése mellett vigan indultak a rózsák nyaralója felé.

Soire megkérdezte az öreget: Mennyiért adják ki a villát? Az öreg nem felelt. Akkor Soire kiáltva, majd ordítva, lögvé ismételte kérdését, míg végre elmosolyodott az öreg s hal-kan felelt:

— Oh, nem lesz drága, majd megmondja Chapot ur!

— Ó a tulajdonos?

— Nem. Ő csak festő, aki színekkel fest. A villa mellett lakik.

S vezette őket a villa mellett levő vad-szóllóval befuttatott kis házba, ahol palettájával a kezében, nagyon könnyű öltözetben fogadta őket a piktor.

— Ki akarják bérelni a villát?

— Ha butorozva van, — felelt Soire ur.

— Butorozva van.

A szerelmes házaspár szemei összevil-lantak.

Micsoda gyönyörűség lesz élni e paradicsomban, ahol a kuszó, teljes virágjukban il-latozó rózsák mint a botörő zsványok árasztották el az ablakokat. Rózsák, de minden szín-ből és fajtából; — rózsák, bors-, citrom-, narancs-illatu rózsák, selyem-, bársony-, pelucha-szirmu tearózsa, ciprusillatu halvány rózsaszín, égő, lángoló, asszonyarchoz hasonló rózsák.

Maga a lakás szépen butorozva, kényelmes kis fészek volt.

Chapot ur szives vendégszeretettel vezette körül a látogatókat a kertben és a kis házban. Mikor a nap kezdett leszálni, a piktoron egy kis feszély látszott, mintha szeretett volna a házból szabadulni. Áradó szélességgel dicsérte a házat, a kertet, — elmondta, hogy a házi ur dussgazdag és neki annyi a kétszáz frank lakbér, mint Rothschildnak egy centime. Megígérte, hogy a kertet helyrehozza, sőt a házat is újra tapétáztatja.

hetlenül oda van állítva a döntő ütközet elébe. Január hó végén az általános képviselőválasztások zöme az egész országban le fog zajlani és február hó 5-ikéig a választásokat befejezik, hogy a törvényben előírt legrövidebb terminus alatt, február közepéig az új országgyűlés meg legyen nyitható.

Az általános képviselőválasztások sajátosképpen költségvetésen kívüli állapotban fognak lefolyni. Az ellenzék, leg-
elemibb alkotmányos kötelességét is elmel-
lözve, még azt sem tette lehetővé, hogy a
választások normális pénzügyi helyzet
mellett legyenek kiírhatók. Az országra
való appellálás mindenek felett álló jogának
érvényesülését azonban meg nem akadályozhatták s az ország szemében az ellen-
zéknek ez az utolsó kerékkötő és romboló
tevékenysége alig fog érdemszámba esni a
mérleg serpenyőjébe.

Az orosz-japán háború.

A mandzsuriai harctérről.

Budapest, december 30. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint az orosz távirati ügynökség jelenti, az orosz hadsereg északi szárnya erősen közeledett a japán hadosztályokhoz. A japánok tetlenül szemlélik az oroszok előnyomulását. Az orosz hadvezetőség legközelebb ütközetre készül, mert azt most a zord éghajlathoz szokott orosz hadsereg előnyösnek tartaná.

Port-Arthur ostroma.

Budapest, december 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tokióból táviratozzák: Ma kiadott lajstrom szerint a japánok részéről Port-Arthurnál 49 tiszt elesett, 58 pedig megsebesült. Erlungsan erőd elfoglalása által a japánokra nézve minden közlekedési akadály elhárult. A japánok katonáikat most egészen Port-Arthurig szállíthatják.

Budapest, december 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tokióból érkezett hírek szerint a japánok a Port-Arthur keleti védvonalára ellen folytatott dinamit munkákkal és árokásással szépen haladnak. Az ostromló sereg jobb szárnya sikeresen lövöldözi az új városrészt. Az új támadásra való előkészületek megtörténtek és a roham nyugat és kelet felől egyszerre fog történni, hogy a védők ellenállását megtörje.

A miniszterelnök útja.

Budapest, december 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tisza István gróf miniszterelnök ma reggel Bécsből visszakerkezett Budapestre.

A hercegprímás állapota.

Budapest, december 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Vaszary Kolos biboros hercegprímás állapotában az éjszaka javulás állott be. Orvosai jelentése szerint a primásnál a láz jóval alábbhagyott s a veszélyen túl van.

Az osztrák kormányválság.

Budapest, december 30. (A „Torontál” ered. távirata.) Bécsből hivatalosan is megerősítik, hogy a király Körber miniszterelnök lemondását elfogadta. Jól értesült körökben azt állítják, hogy a király Körber utódjának személyében is megállapodott már, de ennek neve még nem ismeretes. Nem tartják lehetetlennek, hogy az új miniszterelnök a mostani kabinet valamely tagja lesz.

A két éves katonai szolgálat Franciaországban.

Budapest, december 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Párisból jelentik, hír szerint Berteaux hadügyminiszter január elejére egybehívja a főhaditanácsot, hogy azzal megvitassa a két éves szolgálati időre vonatkozó törvényjavaslat keresztülvitelét és a tiszti előléptetés kérdését. Berteaux a főhaditanácsnak legalább részben vissza akarja adni régi jelentőségét.

Harc a medvékkel.

Budapest, december 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Berlinből táviratozzák: Fischer Tivadar állatsereglet-tulajdonosnak kellemetlen kalandja akadt tegnap este. A mikor bement egy ketreche, ahol két medve volt, az állatok rátámadtak. Fischer ostorával közéjük csapott, majd az egyik medvét ököllel orron ütötte, de mindez nem háritotta el a támadást. A mikor már több sebből vérzett, segítségért kiáltott. Alkalmazottai vasrudakkal a ketrechez siettek és szétzavarták a megvadult állatokat, úgy hogy Fischer kifutott a ketrechől, kinn eszméletlenül rogyott össze. Súlyosan megsebesülve a kórházba vitték.

A Syveton ügy.

Budapest, december 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) A párisi „Gaulois” állítása szerint Noilhan, Syveton barátja és a hazafias liga bizalmi férfa megerősítette, hogy Syveton pere előtt két nappal azt a közlést kapta, hogy az államügyész felmentése esetén kijelenti, hogy Syveton ellen közönséges bűnös cselekedet miatt megindítja a büntetőjogi eljárást. Ha azonban Syveton a tárgyalás előtt eltűnik, akkor nem fog célzás történni családi életére és megelégszenek azzal, hogy távollétében elítéljék, ha azonban mégis visszatér Franciaországba, tovább nem bántják. Néhány órával később Syveton öngyilkosságot követett el. Csak szökését kívánták. A békebíró Syveton lakásán végrendeletet talált, a melyben Syveton feleségét mondja ki örökösének. Ezt a végrendeletet rövid idővel Gail századossal vivott párbaja előtt szerkesztette.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1904. december 30.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	Kilós	50 kilogr. ára		50 kilogr. ára	
		kor.-tól	kor.-ig	kor.-tól	kor.-ig
Tiszavidéki új	76	—	—	10.25	10.40
Pestvidéki új	76	—	—	10.20	10.30
Bánsági új	76	—	—	10.25	10.35
Bácskai új	76	10.05	10.15	80	—

Rozs elsőrendű	7.60	7.75
„ másodrendű	7.50	7.60
Árpa takarmány	7.20	7.40
„ égetni való	7.10	7.20
Zab sörfőzésre való	7.05	7.30
Tengeri búzacsipa	7.90	8.05
„ másnéma	—	—
Roposztó káposzta	—	—
„ búzacsipa	—	—
Köles	—	—

Határidő-üzlet.

Budapest, december 30. (A nagybecskerekre Lloyd-társulat táv.) A mai tözsdei az árak néhány fillérrel csökkentek. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra) 1905.	10.12
Buza (októberre) 1905.	8.79
Tengeri májusra) 1905.	7.59
Zab (áprilisra) 1905.	7.17
Rozs (áprilisra) 1905.	7.90

Közgazdaság.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztek a Nagybecskerekben, 1904. évi december hó 30-án megtartott heti vásár alkalmával:

Buza 50 kilogramm	9.80 korona
kétszeres	7.20
rozsa	6.—
árpa	7.—
zab	6.50
kukorica	7.10
„ új	6.50
repce	11.—
széna I.	10.—
„ II.	5.—
szalma I.	4.—
„ II.	3.—
burgonya (új) 1 kilogr.	0.10
marhahús I. 1 kilogr.	1.04
„ II.	0.96
borjú hús	1.40
disznó hús	1.20
juh hús	0.80
zsír	1.60

Ingatlanok forgalma.

Nagybecskerek város területén 1904. évi december hó 23-tól december hó 29-ig terjedő időszakban a következő ingatlanváltás történt:

Nagybecskereki takarékszövetkezet mint részvénytársaság tulajdonát képező 2125. öi. sz. házat megvette Mesznik Lipót 20.000 koronáért.

Weiterschan Jakabné Schmidt Magdolna tulajdonát képező 8 hold 1169 négyzetögl szántót megvette Tyuresin Mladen 2500 koronáért.

Angyolos Milos tulajdonát képező 800 négyzetögl szántót megvette Kolarov Joca 400 koronáért.

Weiterschan Jakabné Schmidt Magdolna tulajdonát képező 3 hold 1169 négyzetögl szántót megvette Tyuresin Stevan 2500 koronáért.

Weiterschan Jakabné Schmidt Magdolna tulajdonát képező 6 hold 168 négyzetögl szántót megvette Jankahidacz Laza és neje Zsófia 4200 koronáért.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1904. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsovárol: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegebről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 perc
Szegebről: (motorkocsi) 9 óra 23 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 47 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zsombolyáról, Verseczről, Alibunáról és Temesvárról este 7 óra 15 p.
Módosáról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
Pancsovárol: reggel 8 óra 27 p.
Zsombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 28 p. este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Zsombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
Pancsovárol: délelőtt 8 óra 10 p.; délután 8 óra 20 p.
Szegebről—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 45 p.
Szegebről: (motorkocsi) d. u. 12 óra 53 p.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunáról: reggel 3 óra 33 p.
Zsombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

36428/III. sz. 1904.

M. kir. államvasutak.
Üzletvezetőség Szegebről.

Pályázati hirdetmény.

Az Anina állomáson megüresedő pályaudvari vendéglő bérletére ezennel nyilvános pályázat hirdettetik. A bérlet fenti vendéglőre nézve 1905. évi május hó 1-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított öt éven át, vagyis 1910. évi április hó 30-ig. Bérletnek a következő helyiségek bocsátatnak rendelkezésére: a földszinten: I/II. osztályú étterem, III. oszt. váró- és étterem, italmérő söntésszoba, konyha, éléskamra, pince, jégverem, gazdasági udvar és fűszekamra; az emeleten: 2 szoba, 1 cselédszoba, 1 pincészoba, továbbá a padlás.

Az egy koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a m. kir. államvasutak Anina állomásának pályaudvarán lévő vendéglő üzletre” felíratú ellátott lepecsételt s borítékba zárt, nemkülönböztetett okmányokkal felszerelt ajánlatok 1905. évi január hó 14-én déli 12 óráig az alulírt üzletvezetőség általános osztálya főnökénél (üzletvezetőségi palota I. em. 21. sz. ajtó) vagy kir. posta útján benyújtandók.

Bánatpénz fejében a bérletre 200, azaz kettőszáz korona készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapírokban, a szegebről üzletvezetőség gyűjtőpénztárából 1905. évi január hó 13-án déli 12 óráig vagy személyesen leteendő, vagy kir. posta útján beküldendő.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (I. em. 12. sz.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők.

Szegebről, 1904. évi december hóban.

3.1

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)

44229/II. szám.

Magyar királyi államvasutak.
Bpest-jobbparti üzletvezetőség.

H i r d e t m é n y.

A magyar királyi államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetősége ezennel közhírré teszi, hogy Zimony állomáson a magyar folyam és tengerhajózási részvénytársaság által eddig használt XXIII. számú fából készült állóhajó eladatik oly feltétel mellett, hogy ezen hajót vevő a vétel napjától számított 1 hét leteltével onnan a saját költségén köteles eltávolítani.

Venni szándékozók felhívhatnak, hogy 1 koronás bélyeggel ellátott ajánlataikat f. évi december hó 31-ig alulírt üzletvezetőség általános osztályához, Budapestben küldjék be.

Budapest, 1904. december 20.

Az üzletvezetőség.

Torontá vármegye alispánjától.

3271. szám. 1904.

943-3.3

Arlejtési hirdetmény.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak folyó évi november hó 26. napján 70342. sz. alatt kelt leiratával elrendelte, hogy a beruházásokról szóló 1904. évi XIV. t.-c. alapján Torontá vármegyében az 1905. évben kiépítendő törvényhatósági közutalhoz szükséges köanyagoknak beszerzése nyilvános versenytárgyalás útján biztosítottassék.

A beszerzendő köanyagok mennyisége a következő:

Évben	terméskő m ³	kavics m ³	hengerezési zuzalék m ³	Összesen m ³
1905.	—	6680	670	—
Mind-össze	—	6680	670	—

Ezen köanyagok beszerzésének biztosítása céljából 1905. évi január hó 16-ik napján d. e. II órakor a vármegyei alispán hivatalos helyiségében zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Ajánlatok csakis kavicsra és zuzalakra s csakis a pályázati részletes feltételekben körülírt mennyiségű kövekkel tehetők.

Az ajánlati költség után számítandó 5%-nyi bánatpénz már előzetesen a nagybecskereki m. kir. adóhivatalnál leteendő és az ennek megtörténtét igazoló pénzügyi nyugta, vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolata az ajánlathoz csatolandó.

Az ajánlattal továbbá bemutatandó a felajánlott köanyagokból 2—2 db, az ajánlattevő pecsétjével ellátott mintakö és a mennyiben a felajánlott köanyagok a budapesti kir. József műegyetem műszaki mechanikai laboratoriumával kapcsolatos kísérleti állomás által már megvizsgáltattak, az ezen hivatalos vizsgálatokról kiadott bizonyítványok 1—1 hiteles másolata is.

Az ajánlatok a kilüszött határnapnak délelőtti 10 és 1/2 órájáig a vármegye alispánjánál nyújtandók be.

Az ezen köanyag beszerzésére vonatkozó általános és részletes feltételek és szerződési minta a nagybecskereki m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők s a vállalati feltételek átvehetők.

Kelt Nagybecskereken, 1904. évi december hó 20-án.

Alispán, főjegyző távol:

Poroszkay,
főügyész.

Torontá vármegye perjámosi járás főszolgabírájától.

5588. szám. 1904.

944-3.3

Pályázati hirdetmény.

800 korona évi fi étessel rendszerezett Bogáros községi segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy felszerelt kérvényüket jövő évi január hó 15-éig hozzám adják be.

Perjámos, 1904. évi december hó 24-én.

Gyertyánffy,
főszolgabíró.

„Delaware“
szőlővessző

adja a legjobb bort, oltani,
permetezni nem kell, a phi-
loxerának ellen áll!

Eladja

Koreck Nándor
Tamásfalva. (Torontál.)

(935-5.5)

Közhirre tesszük, hogy a régebbi betétek után eddig kivételesen még érvényben tartott 4 1/2%-i kamatlábat

1905. évi január hó 1-től kezdve

szintén 4%-ra

szállítjuk le.

Nagybecskerek, 1904. évi december hó 30-án.

Nagybecskereki takaré- és
előleg-egylet mint r.-t.

Torontálmegyei takaré- és
hitelbank.

(951-1.1)

8162. tkv. sz. 1904.

949-1.1

7297. tkvi szám. 1904.

943-1.1

Árverési hirdetmény és kivonata.

A perlaszi kir. járásbírótság mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Torontá vármegye árvaszéke javára 212 kor. tőke, 49 kor. 50 fillér, 34 kor. 60 fillér már megállapított, 15 kor. 30 fillér jelenlegi s a még felmerülendő költségek kielégítése végett az 1881. évi 60. t.-c. 144. §-a alapján és 146. §-a értelmében Paszkulov Gga botosi lakos ellen az ezen kir. járásbírótság területén Bótos község határában fekvő és a botosi 1715. számú tkvben foglalt:

1. 200. hrsz. 1 hold II. oszt. szántóra 308 korona;
2. 1. dülő 14. hrsz. 1400 □-öl I. oszt. szántóra 269 korona;
3. 2. dülő 14. hrsz. 1400 □-öl II. oszt. szántóra 269 korona;
4. 3. dülő 14. hrsz. 1400 □-öl I. oszt. szántóra 269 korona;
5. 4. dülő 14. hrsz. 1 hold 400 □-öl I. oszt. szántóra 502 korona;
6. 1. dülő 14. hrsz. 2 hold I. oszt. szántóra 608 korona;
7. 2. dülő 14. hrsz. 2 hold II. oszt. szántóra 608 korona;
8. 3. dülő 14. hrsz. 2 hold I. oszt. szántóra 787 korona;
9. 4. dülő 14. hrsz. 2 hold 800 □-öl I. oszt. kaszálóra 1004 korona;
10. 88. hrsz. 400 □-öl kertre 102 korona becsárban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhirre teszi.

A nyilvános árverés Bótos község-házában 1905. évi január hó 16-ik napjának d. u. 2 órájkor fog megtartatni a következő ugy a tkvi hivatalban, mint Bótos községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikiáltási áron alól is el fognak adatni.
3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Perlaszon, 1904. évi november hó 18-án, a kir. járásbírótság mint tkvi hatóságánál.

Tóth,
kir. járásbíró.

Rámpás

literenkint 28 krajcár

kapható (947-x.58)

Dr. Brájjer Lajosnál

Zápolya-utca 1. szám.

Árverési hirdetmény és kivonata.

A perlaszi kir. járásbírótság mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Torontá vármegye árvaszéke javára 400 kor. tőke, ennek 1902. év végéig lejárt 114 korona és 1903. január 1-től tovább számítandó 6% kamatai, 31 kor. 50 fillér, 19 kor. 39 fillér már megállapított, 17 kor. 90 fillér jelenlegi s a még felmerülendő költségek kielégítése végett az 1881. évi 60. t.-c. 144. §-a alapján és 146. és 156. §-a értelmében Jokovits Zsófia, Milos és Milutin farkasdi lakosok ellen Farkasd község határában fekvő és a farkasdi 552. folyt. 1503. számú tkvben foglalt:

1. 2. dülő 97. hrsz. 1 hold I. oszt. szántóra 238 korona;
2. hrsz. nélküli 246 □-öl kertre 58 korona;
3. 241. hrsz. 800 □-öl szőlőre 382 korona;
4. 242. hrsz. 800 □-öl szőlőre 382 korona;
- a farkasdi 623. sz. tkvben foglalt:
5. 168. sz. ház és 400 □-öl házhelyre 224 korona;
6. 1. dülő 81. hrsz. 1 hold I. oszt. szántóra 464 korona;
7. 4. dülő 81. hrsz. 1 hold I. oszt. szántóra 190 korona;
8. 15. hrsz. 550 □-öl szőlőre 224 korona becsárban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhirre teszi.

A nyilvános árverés Farkasd község-házában 1905. évi január hó 11. napjának d. e. 9 órájkor fog megtartatni a következő ugy a telekkönyvi hivatalban, mint Farkasd községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett:

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikiáltási áron alól is el fognak adatni.
3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni. A bánatpénzül letett értékpapirokat tartozik a vevő az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap alatt az ingatlan becsárának 10%-át tevő készpénzzel kicserélni, minek elmulasztása a 10. pont jogköve kezmenyét vonja maga után. A bánatpénz lefizetésének kötelezettsége alól azonban a Kisbirtokosok országos földhitelintézete, ha az árverezők sorába akar lépni (az 1884. XXVI. t.-c., illetőleg az osztrák-magyar bank jelzálog hitelosztálya alapszabályainak ezen törvényben becikkelyezett 11. §. f) pontja értelmében) felmentetik.

Perlasz, 1904. évi október hó 19-én, a kir. járásbírótság mint tkvi hatóságánál.

Tóth,
kir. járásbíró.